

RYDALS MUSEUM

Museum - Spinneri - Butik

Mark

Bruksamhälle

Rydal är beläget vid Viskans strand strax norr om Kinna. Med dess välbevarade brukssamhälleskaraktär är Rydal av riksintresse. Fabriken är tillsammans med flera andra byggnader i byn förklarade som byggnadsminne. Här kan man se hur Boråsregionen blev Sveriges textila centrum.

Museum i spinneri

Spinneriet i Rydal rymmer idag Marks kommuns museum och konferenscenter, Hantverksgruppen Akleja, många kreativa näringar/verksamheter och flera privata hyresgäster. Museets inriktning är textilindustrihistoria och de tillfälliga utställningarna visar konst, design och textil. Maskinparken i den gamla spinsalen på museet visar hur man producerade effektgarn som var spinneriets huvudsakliga produkt från 1920-talet. Garnet användes till mattor, möbeltyger och som stickgarn. Produktionen var igång till 2004. Än idag kör vi en av spinnmaskinerna under visningarna.

Från hemindustri till fabrik

1853 tog Sven Erikson och hans kompanjoner initiativet till spinneriet i Rydal. Erikson var vävnadsförläggaren som redan 1834 hade startat Rydboholms Mekaniska Konstväveri. Den nya fabriken blev Rydahls Manufaktur AB.

Det var traktens tradition av vävning som hemindustri som var grunden till spinneriet. Att det kom att läggas just i Rydal berodde på att här fanns den nödvändiga vattenkraften från Viskan.

Sveriges första industri med elljus

Först hade fabriken ett vattenhjul i en grävd kraftkanal som rann rakt igenom fabriken. Vattenhjulet gav kraft till maskinerna. Senare installerades en generator som kunde alstra elektricitet. Det var vattenkraften som möjliggjorde att spinneriet fick elektrisk belysning redan år 1882. Detta var första gången i Sverige som elektricitet för inomhusbelysning producerades med hjälp av vattenkraft.

Brandfarlig verksamhet

Tidigare hade man fotogenlampor som belysning i spinneriet. Det var mycket farligt, eftersom bomullen lätt började brinna. Det blev bättre när man fick elektrisk belysning.

Spunnet vävt och vunnet i möjligheternas Mark

I Museets fasta utställning berättar vi om Markbygdens historia. Följ med på en resa från tiden för industrins begynnelse in i vår textila historia. Barn och vuxna kan prova kläder, upptäcka föremål, spela spel samt se film och bildspel om bygdens historia. I utställningen finns även en lyssnarstation med musik och dialekter från området.

c/o Rydals museum

Vi är speciellt stolta över våra c/o-utställningar. Ytan är öppen för alla i Marks kommun som vill göra en egen utställning och den gör vårt museum både levande och folkligt.

An old industrial community

Rydal is situated on the banks of the river Viskan, north of the town called Kinna. Due to the well preserved remains of an old industrial community, Rydal is of national interest. The factory, along with several other buildings, has been declared historical monuments. The museum tells the story of how the Borås region became the textile epicenter of Sweden.

A museum in a spinning mill

The old spinning mill now houses a public museum, a conference center, the handicraft boutique Akleja as well as several private businesses. The museum mainly focuses on the heritage of

textile industry but also exhibits a variety of art, design and textiles. The spinning machines in the old spinning hall at the museum represent the production of a kind of novelty yarn that became the main product of the company in the 1920's. It was used in the weaving of rugs, furniture fabrics and as knitting yarn. Production ceased in 2004 but one machine is still up and running for public displays.

From domestic manufacture to industrialization

The initiator of the spinning mill in Rydal was industrial entrepreneur and textile baron Sven Erikson. He had already founded a weaving mill nearby, called Rydboholms Mekaniska Konstväveri in 1834. The new factory in Rydal was a collaborative initiative along with fellow entrepreneurs in the area

and was founded in 1853 with the name Rydahls Manufaktur AB. The history of the Spinning mill in Rydal is bound to the deeply rooted tradition of home weaving in preindustrial Mark. The location of the mill was highly dependent on the access to water power.

The first industry with electric lighting in Sweden

At first the spinning mill was powered by a waterwheel, mounted in an artificial channel which led water straight through the factory. The waterwheel was later substituted with an electric generator. It was the water power that gave the factory its electric lighting in 1882. This was the first time in Sweden that indoor lighting was produced by water power. Before the introduction of electrical lighting, the spinning mill was lit by kerosene lamps, which was very dangerous due to highly flammable cotton materials.

The Mark of Possibilities

In the permanent exhibition The Mark of Possibilities you can learn about the history of the region of Mark and tag along on a journey from the beginning of the days of industrialization, exploring the textile heritage up until today. Both children and adults can try on clothing, discover artifacts, play games as well as learn about local history through film and slideshows. There is also an audio section that offers local music and dialects.

c/o Rydals museum

We are especially proud of our c/o exhibitions. This part of the museum can be used by anyone in the area of Mark who wants to produce their own exhibit. This adds a spirit of an inviting, living and friendly environment to our museum.

Se museets hemsida för information om
Öppettider/Opening hours:
www.mark.se/rydalsmuseum

Open additionally during the summer
Fri entré/Admission Free
Telefon 0320 21 83 00
E-post: rydalsmuseum@mark.se

Akleja hantverksbutik

Telefon 0729 13 74 90
Öppen samma tider som museet

